

Γεράσιμος απο την σοίμαιρο και πουλυ και ξαιπουλλοί το αὐτο πράγμα στᾶς χώρας του ανοθε παπα και τοίς πρεζβυτέρας μαι γύς και δέτρυ και μαι πασα του δικαῖώμα δια ρ. 9 νουμαιρο δια ρεάλια ενεα και καρτα τρύα καθος τω ετήμυσεν ω Γεόργνος Μπέλυωτής και Μανόλνς Βασηλούς. ω δε ανοθε παπα κύρ Γεράσημος και ω μαιγα Γεώργνος απο το αὐτο πράγμα πλλέω κανενα δηκαιωμα να μην έχου μονου να ὕνε στυν εξουσία τον ανοθε αγορα σταδο και τον δηαδοχο τος να το καμου εὸς θελου και βούλοντε ωσ αγορα και πράγμα εδηκό τος και αν ηθελε εβρεθή κανενα γγκέρο η ξένος ὕ εδηκος να δηασήσοι τον ανοθε αγοραστν υ τους κλυρονόμους του ηποσχετε ω ανοθε πουλυτής αφτος και τα καλα του και υ κλληρονομυ του να τον ετεφετερου σε πασα κρύση. ὡθεν σε ὡλα τα ανοθε εμυνα και τα δήο μαίρν κοτεταρυζμαίνη και αναπαμένη ἤς πενα και κοτανα της αφετηάς του κατα καιρου εβρεθέτος ρ. 5 νουμαιρο πετε ω αλυλογύσας να τα ζυμνόνετε και παλυ ὕ παρουνσα να έχυ το βεβεο ...».

310

1670-1835. Ιδιωτικά δικαιοπρακτικά έγγραφα. Σκόπελος.

Κ. Καλλιανός, *Αρχείο της νήσου Σκοπέλου*, Σκόπελος 1999, σ. 7-25, 41.

311

1671. Διαθήκη. Κύθηρα.

Χρύσος Μαλτέζου, «Πρόσφυγες από την Κρήτη στα Κύθηρα», *ΕΕΒΣ* 39-40 (1972-1973), σ. 524-526 (= Μαλτέζου, *Βενετική παρουσία στα Κύθηρα*, αρ. Ε).

1671, 1 Σεπτεμβρίου

«... † Ἐπειδὴ καὶ οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων πόποτε τὸν ἄωρον καὶ ἐφνὴδιον θάνατον νὰ ἐνόησε καὶ νὰ εἶδε τὴν ὄραν τῆς αὐτοῦ τελευτῆς κατὰ τὸν Εὐαγγελικὸν λόγον τὸν λέγοντα οὕτως καὶ ἐφνὴδιος ἐφ' ἡμᾶς ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα ἐκείνη καὶ πάλιν οὐκ ἤδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὄραν ἐν ἧ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχετε, τοῦτω εἰς νοῦν βαλλόμενος καὶ ἐγὼ Κάλλιστος ἱερομόναχος, ὁ κατὰ κόσμον Γλυγορόπουλος, υἱὸς τοῦ ποτὲ λαμπρωεὐγενεστάτου κυροῦ Μαρίνου ἀπὸ τὴν περίφημον καὶ περιβόητον Κρήτην, ἐθέλιστα νὰ γράψω τὴν παροῦσα διαθήκην καὶ ὑστερήν μου θέλῃσιν, ἡ ὁποία θέλω νὰ εἶναι βέβαια καὶ ἀνέποπτη, παρακαλῶντας τὴν ὑφιλοτάτην μας ἀφεντιὰ νὰ μὴν βάλῃ χέρι εἰς ὅτι ἐγὼ εἰς τὴν παροῦσαν μου θέλω ὀρδιναίση. Μέλλωντας το λοιπὸν τὴν πολυποθητόν μου, τὴν πολλὴν πεφηλημένην μου, τὴν πολλὴν στένακτον, τὴν πολλὴν ὀρηκτον, τὴν πολλὴν τάραχον, τὴν πολλὴν αἰχμάλωτον καὶ τέλος πάντων τὴν ὑπὸ τῶν ἀθέων ἀγαρινῶν κυριευθεῖσαν, τὴν ταλαίπορον λέγω Κρήτην, τὴν τῶν παλαιῶν θεῶν πατρίδα κατὰ ἑλλήνας καὶ ἐμοῦ κατὰ Χριστὸν εἰς νοῦν βαλλόμενος τὴν ὁδηπορίαν αὐτῆς νὰ κάμω καὶ τὸν ἄωρον θάνατον φοβούμενος μήπως καὶ ἐφνίδιος ἔλθῃ καὶ ἀρπάσῃ με καὶ ἡ ἁμαρτωλὴ μου ψυχὴ μὴναι ἀδιόρθωτος, ἐν πρώτοις λοιπὸν παρακαλῶ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

τὸν οἰκτῆρμονα Κύριον, τὸν φιλάνθρωπον, τὸν εὖσπλαγχνον, τὸν ἐξαγοράσαντα ἡμᾶς πάντας ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πονηροῦ διαβόλου, ἵνα ἔχει ἔλεος τῇ ταπεινῇ μου ψυχῇ, τοῖς δὲ ὀρθοδόξοις χριστιανοῖς τὴν τελείαν συγχώρησιν ζητῶ, ὥς καὶ ἐγὼ αὐτοῖς ἀφίνω, νὰ εἶναι συγχωρημένοι παρὰ Θεοῦ παντοκράτορος καὶ ἐξ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτολοῦ ἱερομονάχου.

Ἀκόμη θέλω καὶ ἀφίνω τοῦ λαμπρῶν γενεστάτου κυροῦ Γεωργίου, τοῦ πολλά μου ἡγαπημένου ἀδελφοῦ, τὸ εὐαγγέλιόν μου τὸ ἀργυρὸν καὶ παρακαλῶ τονε νὰ μὴν το πουλήσῃ, μὰ νὰ τὸ ἔχει εἰς ταῖς ἐορταῖς ὅπου θέλει κάμει νὰ μοῦ ἐνθυμᾶται. Ἀκομὴ ὅτι ἐκεῖνος ἐξόδιασε καὶ ἡκαμέ μου, νὰ μπορεῖ νὰ τὰ παίρῃ χωρὶς καμίαν πρετενσιὸ εἰς ἐκεῖνα τὰ πράματα τῶν ἄλλων μου ἀδελφῶν. Ἀκομὴ ἀφίνω τοῦ ἁνοθεν ἀφέντη Ντζόρτζη τὸ ἐσταυρωμένον μου τὸν κονφαλὸ μὲ τὰ καπιτέλα του. Ἀκόμη τὸ τρίκορφόν μου ὅπου ἐγόρασα καὶ τὰ δύο μου οἰκονίσματα, τοὺς πατέρες καὶ ἀγίους δέκα, διὰ νὰ κάνῃ τὴν ἐορτὴν τος, καθὼς ἐγὼ τὸν ἔταξα ὅταν δὲν ἐμπόργιε καὶ εἰς τὴν ἐορτὴν τος νὰ με μνημονεύωσι καὶ ἐμένα, διατὶ πολλὰ εἰς τὴν ζωὴν μου ἀγάπου τοὺς ἀγίους καὶ τὸν ἐορταστὴν τος.

Ἀκομὴ ἀφίνω τῆς ἡγαπημένης μου ἀδελφῆς, τῆς κεράς Κατερίνας, τὸ θυμιατόν μου τὸ ἀργυρὸν ...

Ἀκομὴ ἀφίνω τοῦ ἡγαπημένου μου ἀδελφοῦ ἀφέντη Μάρκου τὸ συγλέτο μου τὸ ἀργυρὸ μὲ τὸν σταυρὸν καὶ φωτιστήρι ἀργυρὰ, νὰ μου ἐνθυμᾶται ...

Ἀκομὴ ἀφίνω τοῦ ἀφέντη τοῦ Ντζόρτζη τὰ ἅγια λήφανα ὅπου ἔχω ὅλα. Ἀφίνω τοῦ Νικολὸ τοῦ φιλιότσο μου τοῦ σφακιανοῦ τὸ καλῆτερον μου ἀποστέλλω καὶ ἓνα ὁρολόγι καὶ τοῦ ἀφίνω τοῦ συντέκνου μου τοῦ παπᾶ Χορτάτση ἓνα ὁρολόγι, ἐκεῖνο τὸ μαυροχρῶσον καὶ μίαν λειτουργίαν γρεκολατίνα καὶ μίαν ἐορτὴν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ ὑμνογράφου καὶ τὸ μικρόν μου πεντηκοστᾶρι, διὰ νὰ μὲ μνημονεύει. Ἀφίνω καὶ τῆς κεράς κονιάδας μου ἓνα ἄγιον κωνσταντινάτο λακουδοστῶ νὰ μοῦ ἐνθυμᾶται καὶ μίαν κούπα, λεγόμενὴ φάλλουρι καὶ τὰ δύο μαχέργια τὰ κομπάνια, ὅπου μοῦ ἐχάρισάσι ὅπου κατέχη ἡ κερά Κατερίνα.

Ἀκομὴ ἀφίνω τῆς κεράς μου τῆς πολλά μου ἡγαπημένης μάνας τῆς καλῆτερά μου ἀλαγογῇ, τὰ ἱερὰ μεταξοτά, νὰ εἶναι νικοκερά νὰ τα ριδοῖ ὅπου θέλει νὰ τὴν μνημονεύουσι καὶ αὐτήν καὶ ἐμένα διὰ θεὸν καὶ ψυχικήν σωτηρίαν καὶ οὕτως θέλω νὰ εἶναι καὶ νὰ μένῃ ἀνέποπτη ἢ παροῦσα μου ...».

311α

1671. Διοικητικὸ ἐγγράφο. Κύθηρα.

Μαρία Πατραμάνη, «Λιμοὶ καὶ λοιμοὶ στὰ Κύθηρα. Ἡ στάσις τῶν βενετικῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ πληθυσμοῦ (16ος-18ος αἰ.)», στον τόμο Ἄνθη Χαρίτων, σ. 606, αρ. 5.

311β

1671. Αἴτηση τοῦ λαοῦ των Κυθέρων πρὸς τὴν βενετικὴν διοίκηση γιὰ ἐπισιτιστικὴ βοήθεια. Βενετία, Κύθηρα.

Ι. Ψάρας, «Πεῖνα στὰ Κύθηρα (1666-1673)», Ἑλληνικά 38 (1987), σ. 77-79.